

Ola Ekholm
Heidi Amalie Rosendahl Jensen
Michael Davidsen
Anne Illemann Christensen

STATENS INSTITUT FOR
FOLKESUNDHED

Alternativ behandling

Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017

Kolofon

Alternativ behandling. Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017

Ola Ekholm
Heidi Amalie Rosendahl Jensen
Michael Davidsen
Anne Illemann Christensen

Copyright © 2018
Statens Institut for Folkesundhed,
SDU

Uddrag, herunder figurer og tabeller,
er tilladt mod tydelig gengivelse.

Elektronisk udgave: 978-87-7899-435-6

Statens Institut for Folkesundhed
Stu­diestræde 6
1455 København K
www.sdu.dk/sif

Rapporten kan downloades fra
www.sdu.dk/sif

Alternativ behandling

De primære formål med brug af alternativ behandling er forebyggelse af sygdom/øget velvære (1,2) samt behandling af milde symptomer (1). Desuden bruges alternativ behandling ofte som ét af flere behandlingstilbud i tilfælde af mere alvorlige symptomer og sygdomme og dermed som supplement til de behandlingstilbud, der gives i det etablerede sundhedsvæsen (1,2).

I nærværende undersøgelse defineres alternativ behandling som brug af behandlere uden for det almindelige sundhedsvæsen. Afgrænsningen af, hvad der er alternativ behandling, og hvad der ikke er, ændrer sig over tid, og grænsen mellem alternativ og konventionel behandling er ikke altid let at drage. Eksempelvis har enkelte af de nuværende alternative behandlingsformer og tilbud i løbet af de seneste årtier vundet indpas i det konventionelle behandlingssystem, f.eks. akupunktur og zoneterapi (1,3). Endvidere blev kiropraktik tidligere betragtet som en alternativ behandlingsform, men er i dag en behandling, som den offentlige sygesikring yder tilskud til, og som derfor nu betragtes som en behandlingsform, der hører under det etablerede sundhedsvæsen. I denne temarapport belyses brugen af alternativ behandling ud fra selvrapporterede oplysninger fra en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse blandt den voksne befolkning i Danmark på 16 år eller derover (Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen, SUSY). Brugen af alternativ behandling er siden SUSY i 1987 belyst via følgende spørgsmål: 'Har du nogensinde gjort brug af behandlere uden for det almindelige sundhedsvæsen og f.eks. benyttet nogle af følgende behandlere/behandlingsformer?'. Svarmulighederne var: 'Ja, inden for det seneste år', 'Ja, tidligere' og 'Nej' til de behandlingsformer, der fremgår af tabel 1. Opgørelser for de enkelte behandlingsformer er i denne rapport præsenteret for perioden 2005 til 2017. For en uddybende beskrivelse af undersøgelsens materiale og metode, se (4).

Det fremgår af tabel 1, at der samlet set har været en stigning i andelen, der nogensinde har brugt alternativ behandling (altså enten inden for det seneste år eller tidligere), fra 44,4 % i 2005 til 54,8 % i 2017. Stigningen ses primært mellem 2005 og 2010.

I alt 27,5 % af den voksne befolkning har brugt alternativ behandling inden for det seneste år (tabel 2). Dette svarer til, at knap 1,3 millioner voksne i Danmark har brugt én eller flere former for alternativ behandling inden for det seneste år. De hyppigst anvendte alternative behandlingsformer er massage, osteopati eller andre manipulative terapier og akupunktur. Af tabellen ses endvidere, at der er sket en stigning i brugen af henholdsvis massage, osteopati og andre manipulative terapier samt akupunktur fra 2005 til 2017. Stigningen ses dog primært i perioden 2005 til 2010. Fra 2005 til 2017 ses et jævnt fald i andelen, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år.

Tabel 1. Brug af alternativ behandling nogensinde. 2005-2017. Procent

	2005	2010	2013	2017
Massage, osteopati og andre manipulative terapier	21,4	34,3	34,7	37,0
Akupunktur	16,0	24,0	25,6	28,8
Zoneterapi	20,7	23,8	21,4	20,4
Healing og/eller clairvoyance	6,0	8,2	8,2	8,6
Kranio-sakral terapi	3,1	6,1	6,7	7,7
Ernæringsterapi	2,4	6,8	6,4	6,3
Homøopati	3,5	5,5	5,9	5,6
Kinesiologi	3,5	4,2	4,4	4,1
Phytoterapi	-	2,0	2,3	2,3
Biopati, naturopati	1,0	1,7	1,9	1,6
Bioresonans-terapi	-	-	-	0,5
Andet	2,2	3,2	3,7	3,6
Har brugt én eller flere former for alternativ behandling	44,4	52,8	53,2	54,8

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

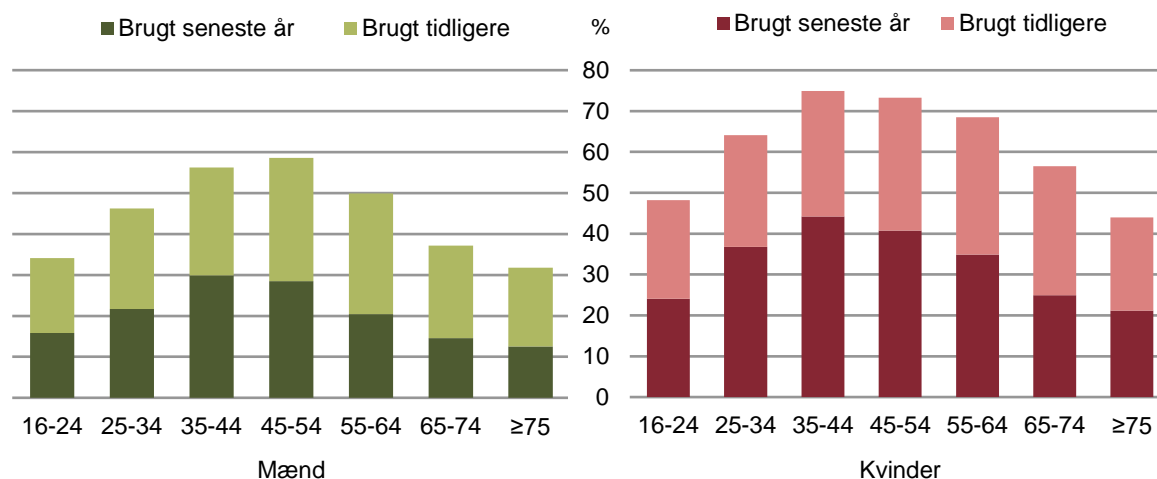
Tabel 2. Brug af alternativ inden for det seneste år. 2005-2017. Procent og antal i befolkningen

	2005	2010	2013	2017	Antal i befolkningen der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år (i 1.000)
Massage, osteopati og andre manipulative terapier	13,0	18,8	18,6	19,7	930
Akupunktur	5,2	7,1	7,7	7,7	364
Zoneterapi	5,9	5,6	4,8	3,7	175
Healing og/eller clairvoyance	2,3	2,1	2,4	2,2	104
Kranio-sakral terapi	1,5	2,1	2,2	2,1	99
Ernæringsterapi	1,0	2,1	2,0	1,8	85
Homøopati	1,1	1,3	1,8	1,4	66
Kinesiologi	0,7	0,7	0,9	1,0	47
Phytoterapi	-	0,6	1,0	0,8	38
Biopati, naturopati	0,3	0,3	0,5	0,5	24
Bioresonans-terapi	-	-	-	0,2	9
Andet	0,9	1,1	1,4	1,3	61
Har brugt én eller flere former for alternativ behandling	22,0	26,3	27,0	27,5	1.298

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Det fremgår af figur 1, at andelen, der nogensinde har brugt én eller flere former for alternativ behandling, i alle aldersgrupper er større blandt kvinder end blandt mænd. De største andele ses blandt kvinder i aldersgrupperne 35-44 år (74,9 %) og 45-54 år (73,3 %). Kvinder har gennemgående prøvet flere forskellige former for alternative behandlingstilbud end mænd. Blandt de, der nogensinde har brugt alternativ behandling, er der således 64,5 % kvinder og 48,1 % mænd, der nogensinde har brugt mindst to forskellige alternative behandlingsformer (data ikke vist).

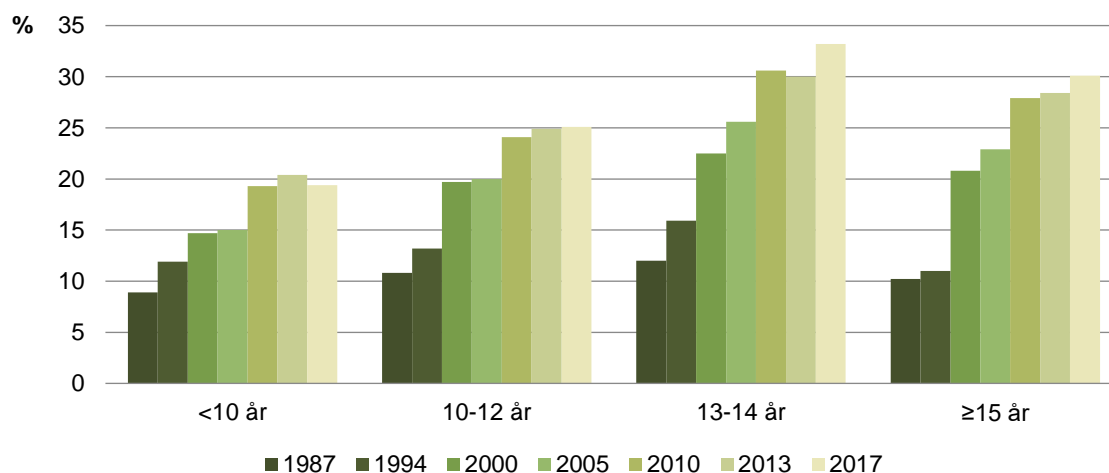
Figur 1. Andel, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år eller tidligere, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2017. Procent

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I figur 2 ses andelen, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år, i forskellige uddannelsesgrupper i perioden 1987 til 2017. Der er i perioden sket en markant stigning i andelen i alle uddannelsesgrupper. De største stigninger ses i grupperne med 13-14 års eller 15 eller flere års uddannelse. I perioden 2010 til 2017 er andelen overordnet set uændret i grupperne med 12 eller færre års uddannelse.

Figur 2. Andel, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år, i forskellige uddannelsesgrupper (25 år eller derover). 1987-2017. Aldersjusteret procent

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I de følgende opslagstabeller og -figurer gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der har brugt henholdsvis alternativ behandling, zoneterapi, akupunktur samt massage, osteopati eller andre manipulative terapier inden for det seneste år.

Referencer

1. Lønroth HL, Ekholm O. Alternativ behandling i Danmark – brug, brugere og årsag til brug. Ugeskr Læger. 2006; 168: 682-86.
2. Jensen HAR, Davidsen M, Ekholm O, Christensen AI, Kristensen PL, Gårn A, Nygaard M. Hvordan har du det? Trivsel, sundhed og sygdom blandt voksne i Region Syddanmark 2017. Vejle: Region Syddanmark, 2018.
3. Ekholm O, Kjølner M. Brugen af alternativ i Danmark. Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund. 2007; 6: 15-24.
4. Christensen AI, Jensen HAR, Ekholm O, Davidsen M. Materiale og metode. Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU, 2018.

ALTERNATIV BEHANDLING

Tabel 3. Andel, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år

		Procent	OR	95 % sikkerhedsgrenser	Antal svarpersoner
År	1987	10,0	0,28	(0,25;0,31)	4.752
	1994	13,5	0,38	(0,35;0,42)	4.667
	2000	20,5	0,64	(0,61;0,68)	16.688
	2005	22,0	0,71	(0,67;0,75)	14.566
	2010	26,3	0,91	(0,86;0,96)	14.819
	2013	27,0	0,96	(0,90;1,02)	13.797
	2017	27,5	1		12.768
Mænd	16-24 år	15,8	0,47	(0,35;0,62)	542
	25-34 år	21,7	0,70	(0,55;0,89)	567
	35-44 år	29,9	1,07	(0,87;1,32)	759
	45-54 år	28,5	1		1.067
	55-64 år	20,4	0,64	(0,53;0,79)	1.137
	65-74 år	14,6	0,43	(0,34;0,54)	1.090
	≥75 år	12,5	0,36	(0,27;0,48)	599
	Alle mænd	21,4			5.761
Kvinder	16-24 år	24,1	0,46	(0,37;0,57)	779
	25-34 år	36,8	0,85	(0,70;1,02)	835
	35-44 år	44,2	1,15	(0,96;1,37)	937
	45-54 år	40,8	1		1.225
	55-64 år	34,9	0,78	(0,66;0,92)	1.309
	65-74 år	24,9	0,48	(0,40;0,57)	1.251
	≥75 år	21,2	0,39	(0,31;0,49)	671
	Alle kvinder	33,3			7.007
Uddannelse	Under uddannelse	20,2			940
	Grundskole	17,7	0,59	(0,48;0,73)	943
	Kort uddannelse	28,7	0,97	(0,87;1,09)	4.456
	Kort videregående uddannelse	34,1	1,19	(1,01;1,41)	1.054
	Mellemlang videregående uddannelse	32,3	1		2.806
	Lang videregående uddannelse	28,8	0,85	(0,73;1,00)	1.556
	Anden uddannelse	21,4	0,71	(0,57;0,89)	649
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftiget	33,7	1		6.513
	Arbejdsløs	23,8	0,63	(0,45;0,89)	223
	Førtidspensionist	27,9	0,76	(0,60;0,97)	367
	Andre uden for arbejdsmarkedet	27,5	0,77	(0,61;0,98)	529
	Efterlønsmodtager	24,5			312
	Alderspensionist	18,9			3.611
Samlivs- status	Gift	28,9	1		6.955
	Samlevende	30,8	1,03	(0,90;1,17)	1.958
	Enlig (separeret, skilt)	30,7	1,06	(0,90;1,24)	960
	Enlig (enkestand)	22,7	1,08	(0,87;1,34)	715
	Enlig (ugift)	22,2	0,74	(0,64;0,86)	2.180
Etnisk bag- grund	Dansk	28,0	1		11.845
	Anden vestlig	29,5	1,03	(0,81;1,30)	420
	Ikke-vestlig	19,4	0,53	(0,42;0,68)	503
Region	Hovedstaden	28,5	1,05	(0,97;1,13)	3.697
	Sjælland	28,1	1,06	(0,96;1,16)	1.817
	Syddanmark	28,3	1,08	(0,99;1,17)	2.924
	Midtjylland	26,7	0,97	(0,90;1,06)	2.917
	Nordjylland	24,1	0,86	(0,77;0,97)	1.413

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt har 27,5 % af den voksne befolkning brugt alternativ behandling inden for det seneste år. I alle aldersgrupper er andelen større blandt kvinder end blandt mænd. De største andele ses blandt kvinder i alderen 35-44 år (44,2 %) og 45-54 år (40,8 %). De mindste andele ses blandt mænd i de to ældste aldersgrupper samt blandt mænd i aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Der ses overordnet ingen tydelig sammenhæng mellem højest fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af personer, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år. Andelen, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år, er mindst blandt personer med grundskole som højest gennemførte uddannelsesniveau (17,7 %) og størst blandt personer med en kort videregående uddannelse (34,1 %).

Erhvervsmæssig stilling: Der ses en højere forekomst af personer, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år, blandt beskæftigede (33,7 %) end blandt arbejdsløse (23,8 %), førtidspensionister (27,9 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (27,5 %).

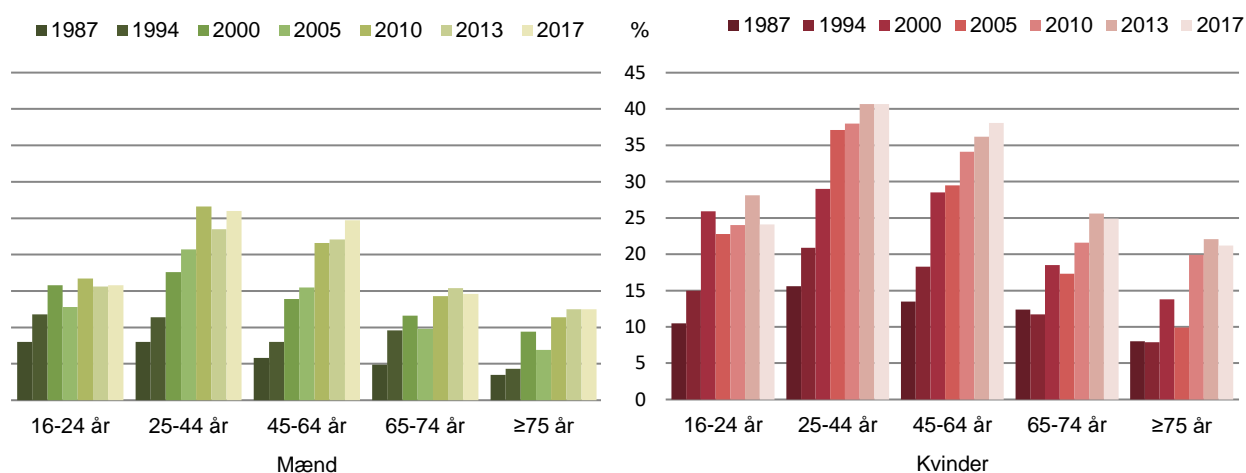
Samlivsstatus: Forekomsten af personer, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år, er lavest blandt enlige (ugifte).

Etnisk baggrund: Der er en mindre andel, der oplyser, at de har brugt alternativ behandling inden for det seneste år, blandt personer med ikke-vestlig baggrund (19,4 %) end blandt personer med dansk (28,0 %) eller anden vestlig (29,5 %) baggrund.

Region: I forhold til landsgennemsnittet er der en lavere forekomst af personer, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år, i Region Nordjylland (24,1 %).

Udvikling: Samlet set er andelen af personer, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år, steget fra 10,0 % i 1987 til 27,5 % i 2017. Stigningen ses dog primært i perioden 1987 til 2010. Der er sket en stigning i alle køns- og aldersgrupper, men mønstret er noget usystematisk.

Figur 3. Andel, der har brugt alternativ behandling inden for det seneste år. 1987-2017. Procent

Tabel 4. Andel, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år

		Procent	OR	95 % sikkerhedsgrenser	Antal svarepersoner
År	2005	5,9	1,58	(1,41;1,78)	14.566
	2010	5,6	1,52	(1,35;1,71)	14.546
	2013	4,8	1,31	(1,16;1,48)	13.797
	2017	3,7	1		12.762
Mænd	16-24 år	1,6	0,65	(0,29;1,48)	542
	25-34 år	0,7	0,26	(0,09;0,76)	567
	35-44 år	1,8	0,71	(0,36;1,39)	759
	45-54 år	2,5	1		1.067
	55-64 år	3,3	1,33	(0,80;2,20)	1.137
	65-74 år	2,0	0,80	(0,44;1,44)	1.089
	≥75 år	1,8	0,72	(0,36;1,46)	598
	Alle mænd	2,0			5.759
Kvinder	16-24 år	2,7	0,38	(0,23;0,63)	778
	25-34 år	5,0	0,72	(0,49;1,06)	835
	35-44 år	6,7	0,98	(0,70;1,36)	937
	45-54 år	6,9	1		1.224
	55-64 år	6,5	0,94	(0,69;1,29)	1.308
	65-74 år	5,2	0,74	(0,53;1,04)	1.250
	≥75 år	3,2	0,45	(0,28;0,73)	671
	Alle kvinder	5,4			7.003
Uddannelse	Under uddannelse	2,3			939
	Grundskole	1,8	0,39	(0,24;0,66)	942
	Kort uddannelse	4,0	0,87	(0,69;1,10)	4.455
	Kort videregående uddannelse	4,6	0,96	(0,68;1,36)	1.054
	Mellemlang videregående uddannelse	5,2	1		2.803
	Lang videregående uddannelse	2,6	0,56	(0,39;0,82)	1.556
	Anden uddannelse	3,2	0,68	(0,42;1,09)	649
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftiget	4,4	1		6.511
	Arbejdsløs	3,8	0,90	(0,46;1,76)	223
	Førtidspensionist	3,2	0,60	(0,34;1,04)	367
	Andre uden for arbejdsmarkedet	3,8	0,79	(0,47;1,32)	529
	Efterlønsmodtager	4,9			312
	Alderspensionist	3,2			3.608
Samlivs- status	Gift	4,3	1		6.952
	Samlevende	4,2	1,10	(0,84;1,43)	1.958
	Enlig (separeret, skilt)	4,0	0,82	(0,57;1,18)	959
	Enlig (enkestand)	3,8	1,01	(0,64;1,61)	714
	Enlig (ugift)	1,9	0,53	(0,36;0,79)	2.179
Etnisk bag- grund	Dansk	3,9	1		11.839
	Anden vestlig	2,5	0,65	(0,39;1,10)	420
	Ikke-vestlig	2,6	0,64	(0,37;1,12)	503
Region	Hovedstaden	3,3	0,89	(0,75;1,06)	3.696
	Sjælland	3,4	0,88	(0,71;1,10)	1.817
	Syddanmark	4,9	1,35	(1,15;1,59)	2.921
	Midtjylland	3,5	0,96	(0,79;1,15)	2.915
	Nordjylland	3,5	0,99	(0,77;1,26)	1.413

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt oplyser 3,7 % af den voksne befolkning, at de har brugt zoneterapi inden for det seneste år. I alle aldersgrupper er andelen større blandt kvinder end blandt mænd. De største andele ses blandt kvinder i alderen 35-64 år.

Uddannelse: Der ses overordnet ingen tydelig sammenhæng mellem højest fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af personer, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år. De laveste forekomster ses blandt personer med grundskole som højest fuldførte uddannelsesniveau (1,8 %) og blandt personer med en lang videregående uddannelse (2,6 %).

Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen nævneværdig forskel i forekomsten af personer, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år, mellem grupperne.

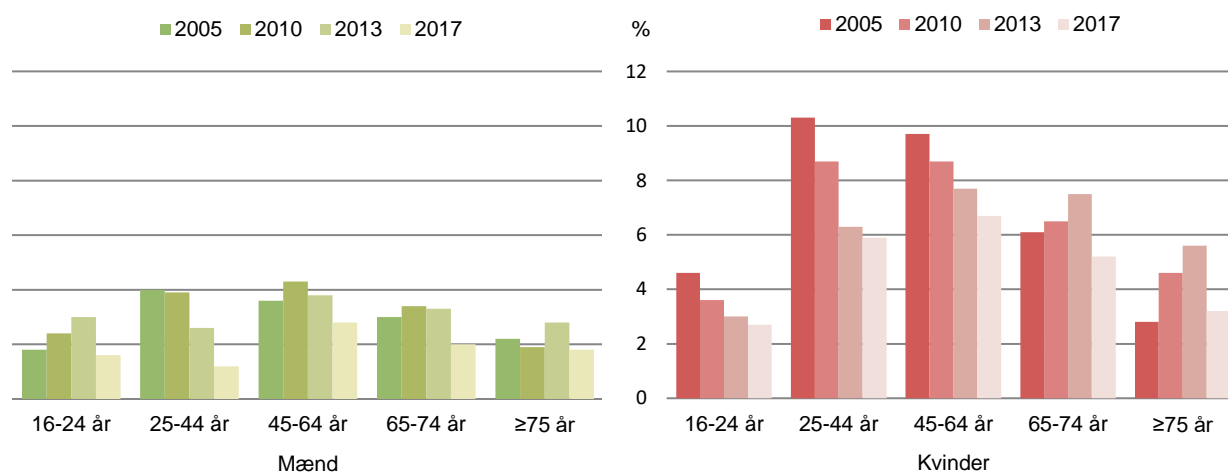
Samlivsstatus: Der er en lavere forekomst af personer, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år, blandt enlige (ugifte) end blandt gifte.

Etnisk baggrund: Forekomsten af personer, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år, varierer ikke nævneværdigt mellem personer med forskellig etnisk baggrund.

Region: I forhold til landsgennemsnittet er andelen, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år, større i Region Nordjylland (4,9 %).

Udvikling: Samlet set er andelen af personer, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år, faldet jævnt fra 5,9 % i 2005 til 3,7 % i 2017. Blandt kvinder ses der et markant fald i perioden i de tre yngste aldersgrupper. Udviklingen i de øvrige aldersgrupper viser et noget usystematisk billede både blandt mænd og kvinder.

Figur 4. Andel, der har brugt zoneterapi inden for det seneste år. 2005-2017. Procent

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Tabel 5. Andel, der har brugt akupunktur inden for det seneste år

		Procent	OR	95 % sikkerhedsgrenser	Antal svarepersoner
År	2005	5,2	0,65	(0,58;0,71)	14.566
	2010	7,1	0,91	(0,83;1,00)	14.518
	2013	7,7	1,00	(0,91;1,10)	13.797
	2017	7,7	1		12.756
Mænd	16-24 år	3,3	0,40	(0,23;0,67)	542
	25-34 år	4,6	0,56	(0,35;0,88)	567
	35-44 år	6,9	0,85	(0,59;1,23)	759
	45-54 år	8,0	1		1.067
	55-64 år	6,0	0,74	(0,52;1,03)	1.137
	65-74 år	5,1	0,62	(0,43;0,89)	1.088
	≥75 år	3,7	0,45	(0,27;0,73)	598
	Alle mænd	5,6			5.758
Kvinder	16-24 år	6,6	0,47	(0,33;0,67)	776
	25-34 år	9,1	0,67	(0,50;0,90)	835
	35-44 år	11,0	0,83	(0,63;1,08)	936
	45-54 år	13,0	1		1.225
	55-64 år	11,4	0,86	(0,67;1,10)	1.307
	65-74 år	8,1	0,59	(0,45;0,78)	1.250
	≥75 år	6,6	0,47	(0,33;0,67)	669
	Alle kvinder	9,7			6.998
Uddannelse	Under uddannelse	5,1			938
	Grundskole	6,8	0,81	(0,59;1,12)	941
	Kort uddannelse	7,9	0,91	(0,76;1,08)	4.454
	Kort videregående uddannelse	8,3	0,90	(0,69;1,17)	1.054
	Mellemlang videregående uddannelse	9,7	1		2.802
	Lang videregående uddannelse	6,2	0,67	(0,52;0,87)	1.556
	Anden uddannelse	7,2	0,86	(0,62;1,21)	647
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftiget	8,5	1		6.509
	Arbejdsløs	5,2	0,62	(0,31;1,21)	223
	Førtidspensionist	10,7	1,20	(0,84;1,70)	367
	Andre uden for arbejdsmarkedet	11,4	1,43	(1,04;1,98)	529
	Efterlønsmodtager	9,4			312
	Alderspensionist	6,1			3.605
Samlivs- status	Gift	8,5	1		6.951
	Samlevende	8,6	1,05	(0,87;1,28)	1.957
	Enlig (separeret, skilt)	8,2	0,91	(0,70;1,17)	958
	Enlig (enkestand)	8,0	1,23	(0,87;1,72)	712
	Enlig (ugift)	5,0	0,64	(0,49;0,84)	2.178
Etnisk bag- grund	Dansk	8,0	1		11.834
	Anden vestlig	7,8	0,97	(0,66;1,43)	420
	Ikke-vestlig	3,9	0,44	(0,28;0,71)	502
Region	Hovedstaden	6,3	0,78	(0,69;0,89)	3.695
	Sjælland	7,8	0,98	(0,83;1,14)	1.815
	Syddanmark	8,8	1,14	(1,00;1,29)	2.920
	Midtjylland	8,3	1,07	(0,94;1,21)	2.913
	Nordjylland	8,3	1,08	(0,91;1,27)	1.413

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt 7,7 % af den voksne befolkning har brugt akupunktur inden for det seneste år. I alle aldersgrupper er andelen større blandt kvinder end blandt mænd. De største andele ses blandt kvinder i alderen 35-64 år, og de mindste andele ses blandt mænd i den yngste aldersgruppe (16-24 år) samt blandt mænd i den ældste aldersgruppe (75 år eller derover).

Uddannelse: Der ses ingen klar sammenhæng mellem højest fuldførte uddannelsesniveau og andelen, der har brugt akupunktur inden for det seneste år. Dog er forekomsten relativt lav blandt personer med en lang videregående uddannelse.

Erhvervsmæssig stilling: Sammenlignet med beskæftigede er forekomsten af personer, der har brugt akupunktur inden for det seneste år, højere blandt andre uden for arbejdsmarkedet.

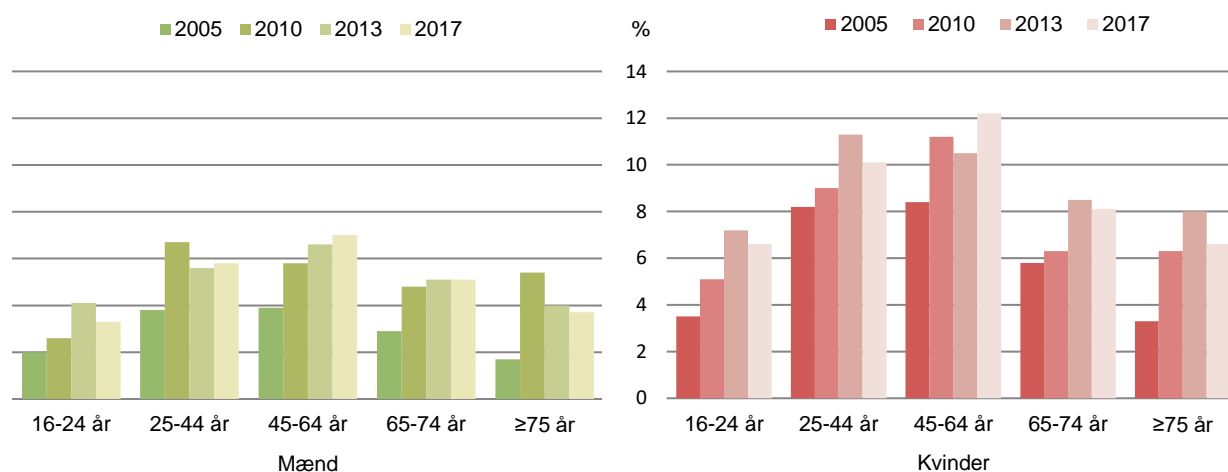
Samlivsstatus: Forekomsten af personer, der har brugt akupunktur inden for det seneste år, er lavere blandt enlige (ugifte) end blandt gifte.

Etnisk baggrund: Blandt personer med ikke-vestlig baggrund (3,9 %) er der en mindre andel, der har brugt akupunktur inden for det seneste år, sammenlignet med personer med dansk baggrund (8,0 %). Blandt personer med anden vestlig baggrund er andelen 7,8 %.

Region: I forhold til landsgennemsnittet er andelen, der har brugt akupunktur inden for det seneste år, mindre i Region Hovedstaden (6,3 %).

Udvikling: Samlet set er andelen af personer, der har brugt akupunktur inden for det seneste år, steget fra 5,2 % i 2005 til 7,7 % i 2017. Stigningen ses dog primært i perioden 2005 til 2010. Der er sket en stigning i alle køns- og aldersgrupper, men på en lidt forskellig måde.

Figur 5. Andel, der har brugt akupunktur inden for det seneste år. 2005-2017. Procent

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Tabel 6. Andel, der har brugt massage, osteopati eller andre manipulative terapier inden for det seneste år

		Procent	OR	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarepersoner
År	2005	13,0	0,57	(0,54;0,62)	14.566
	2010	18,8	0,90	(0,84;0,96)	14.541
	2013	18,6	0,91	(0,85;0,97)	13.797
	2017	19,7	1		12.756
Mænd	16-24 år	11,4	0,46	(0,34;0,64)	541
	25-34 år	17,7	0,78	(0,60;1,01)	567
	35-44 år	25,5	1,24	(0,99;1,55)	758
	45-54 år	21,7	1		1.064
	55-64 år	14,1	0,59	(0,47;0,74)	1.137
	65-74 år	8,8	0,35	(0,27;0,45)	1.090
	≥75 år	7,8	0,31	(0,22;0,43)	599
	Alle mænd	16,1			5.756
Kvinder	16-24 år	16,6	0,48	(0,38;0,61)	778
	25-34 år	26,3	0,87	(0,71;1,07)	834
	35-44 år	33,5	1,22	(1,01;1,48)	936
	45-54 år	29,1	1		1.223
	55-64 år	23,8	0,76	(0,63;0,91)	1.309
	65-74 år	15,3	0,44	(0,36;0,54)	1.251
	≥75 år	12,0	0,33	(0,25;0,43)	669
	Alle kvinder	23,1			7.000
Uddannelse	Under uddannelse	13,9			939
	Grundskole	9,2	0,46	(0,35;0,59)	942
	Kort uddannelse	20,5	0,95	(0,84;1,08)	4.454
	Kort videregående uddannelse	27,1	1,31	(1,10;1,56)	1.051
	Mellemlang videregående uddannelse	23,5	1		2.805
	Lang videregående uddannelse	23,0	0,95	(0,80;1,11)	1.554
	Anden uddannelse	13,8	0,64	(0,49;0,83)	649
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftiget	26,3	1		6.504
	Arbejdsløs	14,3	0,50	(0,34;0,74)	223
	Førtidspensionist	14,9	0,51	(0,38;0,69)	367
	Andre uden for arbejdsmarkedet	13,9	0,46	(0,35;0,61)	529
	Efterlønsmodtager	17,1			312
	Alderspensionist	11,4			3.609
Samlivs- status	Gift	21,1	1		6.949
	Samlevende	23,0	0,98	(0,85;1,13)	1.957
	Enlig (separeret, skilt)	21,5	1,03	(0,86;1,23)	960
	Enlig (enkestand)	13,7	1,03	(0,80;1,33)	713
	Enlig (ugift)	15,1	0,65	(0,55;0,77)	2.177
Etnisk bag- grund	Dansk	20,1	1		11.834
	Anden vestlig	19,8	0,92	(0,70;1,21)	420
	Ikke-vestlig	14,1	0,55	(0,42;0,72)	502
Region	Hovedstaden	21,5	1,14	(1,04;1,23)	3.692
	Sjælland	20,8	1,13	(1,02;1,26)	1.816
	Syddanmark	19,4	1,04	(0,95;1,14)	2.923
	Midtjylland	19,2	1,00	(0,91;1,10)	2.915
	Nordjylland	14,8	0,75	(0,65;0,85)	1.410

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt angiver 19,7 % af den voksne befolkning, at de har brugt massage, osteopati eller andre manipulative terapier inden for det seneste år. I alle aldersgrupper er andelen større blandt kvinder end blandt mænd. For både mænd og kvinder ses de største andele i aldersgruppen 25-54 år.

Uddannelse: Andelen, der har brugt massage, osteopati eller andre manipulative terapier inden for det seneste år, er mindst blandt personer med grundskole som højest fuldførte uddannelsesniveau (9,2 %) og størst blandt personer med en kort videregående uddannelse (27,1 %).

Erhvervsmæssig stilling: Der ses en lavere forekomst af personer, der har brugt massage, osteopati eller andre manipulative terapier inden for det seneste år, blandt arbejdsløse (14,3 %), førtidspensionister (14,9 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (13,9 %) end blandt beskæftigede (26,3 %).

Samlivsstatus: Forekomsten af personer, der har brugt massage, osteopati eller andre manipulative terapier inden for det seneste år, er lavere blandt enlige (ugifte) end blandt gifte.

Etnisk baggrund: Blandt personer med ikke-vestlig baggrund (14,1 %) er der en mindre andel, der har brugt massage, osteopati eller andre manipulative terapier inden for det seneste år, end blandt personer med dansk baggrund (20,1 %). Blandt personer med anden vestlig baggrund er andelen 19,8 %.

Region: I forhold til landsgennemsnittet ses en større andel af personer, der har brugt massage, osteopati eller andre manipulative terapier inden for det seneste år, i Region Hovedstaden (21,5 %) og Region Sjælland (20,8 %) og en mindre andel i Region Nordjylland (14,8 %).

Udvikling: Samlet set er andelen af personer, der har brugt massage, osteopati eller andre manipulative behandlinger inden for det seneste år, steget fra 13,0 % i 2005 til 19,7 % i 2017. Stigningen ses dog primært i perioden 2005 til 2010. Der er sket en stigning i alle køns- og aldersgrupper, men på en lidt forskellig måde. Blandt kvinder i aldersgruppen 16-24 år er andelen derimod uændret i perioden.

Figur 6. Andel, der har brugt massage, osteopati eller andre manipulative behandlinger inden for det seneste år. 2005-2017. Procent

